

vil ikke blive uden Følger for Landet, hvis denne Rentegaranti faldt til Byrde i ulykkelige Tider. Med Hensyn til Besparelserne har jeg ikke hitret . . .

Formanden: Det var kun for en kort Bemærkning det ærede Medlem fik Ordet, men ikke for en Besparelse af Indenrigsministerens Foredrag i det Hele. — Det svenske Medlem for 1ste Kreds har Ordet.

David: Jeg havde ønsket at faae Ordet endnu engang i denne Sag for at meddele nogle factiske Oplysninger. Jeg skal heller ikke tilbageholde disse; men jeg har dog ondt ved at lade være først at imødegaae adskillige Paastande, som ere fremkomne idag. Jeg skal imidlertid søge at fatte mig saa kort som muligt og navnlig ikke tage videre Hensyn til, hvad det ærede 3die kongevalgte Medlem (Svenson) har hitret, da den ærede Indenrigsminister i mine Tanker har gjendrevet de fleste af hans Paastande. Der er dog imidlertid een af disse hans Paastande, om hvilken jeg skal sige et Par Ord; det er den, hvorved han syntes at tillægge den 4 pCts Rentegaranti en saa overordentlig stor Bigtighed, saavel med Hensyn til de Actier, der nu ville blive udstedte, som ogsaa med Hensyn til de Actier, som allerede ere udstedte af det sjællandske Jernbaneselskab. Han udtalte, hvis jeg ikke tager feil, at det sjællandske Jernbaneselskab vistnok vilde forlange en bethdelig Capital for at frigjøre Staten for denne Rentegaranti. Jeg nægter nu ingenlunde, at denne Rentegaranti har været af stor Betydning for oprindeligt at kunne faae den sjællandske Jernbanesag bragt frem paa Markedet; men jeg er overbevist om, at den for nærværende Dieblil saagodtsom slet ingen Betydning har for Actiernes Priis, ligesom den heller ikke har nogen Betydning for Finantserne. Naar den sjællandske Jernbane i saa Naar er kommen til den Udvikling, at den ikke blot har kunnet tilbagebetale Statskassen, hvad denne i Begyndelsen, hvor en saadan Banes Drift har mange Banfælsigheder at overvinde, og hvor Freqvensen paa den ikke kan være meget stor, har foreffudt, men at den endogsaa, efterat have gjort dette, nu i tre

Naar har kunnet give et Udbytte ved Siden af de 4 pCt. garanterede Renter, da har en saadan Rentegaranti, naar ikke særdeles Uheld indtræde, slet ikke Noget at bethede, hverken for Finantserne eller for Actiehaberene, især naar det tillige er bestemt, at Jernbaneselskabet skal tilbagebetale af sit senere Overskud, hvad det saaledes i et enkelt Naar har faaet foreffudt af Staten. — Jeg skal, som sagt, iøvrigt ikke tage videre Hensyn til, hvad det ærede 3die kongevalgte Medlem fremførte, fordi jeg troer, at det er tilstrækkeligt gjendrevet af den høitærede Indenrigsminister. Derimod skal jeg dvæle noget ved, hvad der fremkom fra det ærede 5te kjøbenhavnske Medlem (Melchior), og jeg vil da ikke nægte, at de Principer, som han udtalte, overraskede mig i høi Grad, navnlig derved, at de kom fra en Mand i hans mercantile Stilling og med hans mercantile Dannelse. Han sagde saaledes, at Jernbaner og Jernbanedrift ikke ere nogen Industri, og at det var en Ulykke, at Jernbaner have betalt sig saa godt, som de have. Jeg veed ikke, om han overhovedet vil have det betragtet som en Ulykke, at noget som helst Foretagende har betalt sig; man kunde jo ogsaa sige, at det er en Ulykke, at Dampskibene have betalt sig. Men isald Jernbanerne ikke havde betalt sig, hvad vilde saa Følgen have været? Den vilde da have været, at Jernbaner ikke vare bleve til i det Omfang, i den Mængde og i den Rængde, hvori de nu findes. Ere Jernbanerne virkelig et forbedret og subblommere Transportmiddel, saa maae vi sige: Jo flere Jernbaner, desto bedre. Men kunne de ikke betale sig, saa ville vi kun kunne faae dem som et Forsøg i Landet eller som en nødtvungen finansiel Handling. Jeg er langt fra at misbillige, at den svenske Regjering har taget hele Jernbanesagen i Overrig i sin Haand, idet den ellers ikke vilde være kommen frem; men, hvis det viser sig, at disse Jernbaner ikke ville kunne betale sig, ville hiint Lands Finantser derved blive saa overbebyrdede, at man dog vistnok vil betænke sig paa at gjøre nogen Udvidelse af dem i noget stort Maal. Men Talen er her jo iøvrigt slet ikke om Jernbanebygning, men om Jernbanedrift, og jeg troer da, med det Kjendskab, som jeg har, navnlig til de svenske Jernbaners Drift, at